

Det ærede Medlem fra Æbeltoft sluttede sine Betragtninger med at sige, at hvad der var foregaaet her, burde være et advarende Tegn og ikke et Præcedens, og i det væsentlige kan jeg være enig med ham deri. Der er ingen Tvivl om, at hvad der er sket med Statsgarantien bør være et advarende Tegn og ikke skabe et Præcedens for fremtidige Tilstande. Thi den Maade, hvorpaa dette Forhold er blevet ordnet og har udviklet sig, har utvivlsomt været saa uheldig, at det ærede Medlem fra Æbeltoft ikke brugte for stærke Ord derom. Men paa den anden Side vil jeg gerne have sagt, at dette ikke maa forstås saaledes, at den Omstændighed, at Forholdene denne Gang have været ordnede paa en Maade, der medførte en uheldig Udvikling, skulde være et Præcedens for, at Staten overhovedet skulde holde sig fra at gribe ind under økonomiske Katastrofer, som kunne ryste det hele Samfund. Jeg tror, at Samfundet maa forbeholde sig sin Ret og sin Pligt til at skride ind, for at det ved sin Indskriden kan redde Værdier fra at gaa til Grunde. Men det skete bør være os en Advarsel om, at denne Indskriden ikke bør finde Sted paa en saadan Maade, at Statsmagts og Bankmagts, de to Tings og det tredje Tings, Indflydelse sammenblandes paa en saa uheldig Maade, som det her er sket.

Ligesom de ærede Medlemmer fra Æbeltoft (N. Neergaard) og for Københavns 5te Valgkreds (Borbjerg) skal jeg udtale Ønske om, at dette Lovforslag maa faa en hurtig Behandling her i Tinget, for at det snart kan føres til Vedtagelse. Et af de Organer, der staa i Opposition til den nuværende Regering, har lykønsket Finansministeren til hans Forhandlinger og udtalt en Formening om, at det skulde være hans besnærende Egenskaber, der havde medført det heldige Resultat. Det tror jeg nu er en fejl Vurdering, ikke just af den højtærede Finansminister, som utvivlsomt er i Besiddelse af besnærende Egenskaber, men af de Mænd, han stod overfor, thi Bankmagten, det tredje Ting, lader sig sikkert ikke bestemme af besnærende Egenskaber. De gøre intet som helst for smukke Øjnes Skyld, de gøre kun, hvad de i et Forhold som dette føle sig tvungne og nødsagede til. Naar den højtærede

Finansminister har haft større Held med denne Sags Ordning end den tidligere Finansminister, tror jeg, at Grunden er den, at han har været i Besiddelse af en fast Haand, et klart Hoved og en bestemt Beslutning om, hvad han vilde, Egenskaber, som jeg allerede en Gang tidligere har haft Lejlighed til at fremhæve hos den højtærede Finansminister, da jeg udtalte, at han efter vor Mening var den rette Mand paa den rette Plads. Den Omstændighed, at det er lykkedes ham at føre denne Sag saa vidt, at han har kunnet forelægge dette Lovforslag, synes mig at være en Bekræftelse derpaa, og jeg haaber, at Forslagets endelige Vedtagelse yderligere vil bekræfte det.

Halsted: Med Hensyn til de historiske Betingelser, hvorpaa dette Lovforslag hviler, skal jeg henholde mig til, hvad det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) udtalte. Jeg og mine Venner mene, at det er paa høje Tid, at denne Sag ordnes. Jeg skal ikke i nogen Henseende komme ind paa Fortiden, paa, hvad der er foregaaet og hvad der er forsømt, alt det skal jeg lade ligge og gaa til selve Realiteten.

Det foreliggende Lovforslag forekommer mig at give en saa heldig Løsning af det store Spørgsmaal om de garanterede Banker, som man paa det nuværende Tidspunkt og under de nuværende Konjunkturer og Forhold i det hele kan vente. Statens Tab fikseres og betales, og dens Kautionsforpligtelser begrænses og eventuelt ophæves, naar den garanterede Laanemængde er naaet ned under 25 Mill. Kr. Det er to Ting, jeg synes ere i høj Grad nødvendige. Hvis det under de nærværende noget vanskelige finansielle Forhold skal kunne lykkes efterhaanden at lægge en fast Finansplan og handle derefter, er det nødvendigt, at man ved, hvor stærkt Staten er bunden paa de forskellige Omraader, hvad den hæfter for, og hvad den skal betale. Det var ogsaa dette, den højtærede Finansminister saa stærkt fremhævede i sin Forelæggelsestale.

I § 3 omhandles Afviklingen af Garantien for Laanene, og § 5 fikserer Tabet. Jeg skønner ikke rettere, end at det, der her er foreslaaet, er det rette. Det